

**INGLIZ ADABIYOTINI O‘RGANISHNING XALQARO ILMIY MAQOLALAR
YOZISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDAGI O‘RNI**

Nizamova Salomat Usmanovna

Oriental universiteti

Tillar-2 kafedrası katta o‘qituvchisi

E-mail: salomat068@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0001-7294-2481>

Annotatsiya: *Mazkur maqolada ingliz adabiyotini o‘rganishning xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishdagi o‘rni tahlil qilinadi. Zamonaviy globallashuv sharoitida ilmiy faoliyatning xalqaro maydonga chiqishi, Scopus va Web of Science kabi nufuzli ilmiy bazalarda maqolalar chop etish talabi tadqiqotchilardan yuqori darajadagi akademik yozuv ko‘nikmalarini talab etmoqda. Ingliz adabiyoti nafaqat til bilimlarini rivojlantiruvchi vosita, balki tanqidiy fikrlash, mantiqiy tahlil, argumentatsiya va ilmiy uslubni shakllantiruvchi muhim manba sifatida ham ahamiyat kasb etadi. Adabiy asarlar bilan ishlash jarayonida tadqiqotchilar murakkab matnlarni tahlil qilish, ilmiy xulosalar chiqarish, fikrlarni izchil va asosli ifodalash ko‘nikmalarini egallaydilar. Shuningdek, ingliz adabiyoti namunalarini o‘rganish akademik leksikani boyitish, ilmiy matnlarning tuzilishi va diskurs xususiyatlarini o‘zlashtirishga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, ingliz adabiyotini chuqur o‘rganish xalqaro standartlarga mos ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishda samarali pedagogik vosita hisoblanadi.*

Kalit so‘zlar: *ingliz adabiyoti, akademik yozuv, ilmiy maqola, xalqaro nashrlar, Scopus, ilmiy kommunikatsiya, tanqidiy fikrlash, akademik kompetensiya, ilmiy diskurs, tadqiqot metodologiyasi.*

Аннотация *В данной статье рассматривается роль изучения английской литературы в развитии компетенций написания международных научных статей. В условиях глобализации и возрастающих требований к публикации научных исследований в международных базах данных, таких как Scopus и Web of Science, особое значение приобретают навыки академического письма. Английская литература выступает не только средством совершенствования языковой компетенции, но и важным инструментом формирования критического мышления, аналитических способностей и академического стиля изложения. Анализ литературных произведений способствует развитию навыков интерпретации текста, аргументации, логического построения научных выводов и эффективного представления результатов исследования. Кроме того, изучение английской литературы позволяет расширить академический словарный запас, освоить особенности научного дискурса и структуру исследовательских публикаций. Результаты исследования подтверждают, что систематическое изучение английской литературы способствует формированию качественных навыков*

академического письма, необходимых для подготовки научных статей международного уровня.

Ключевые слова: *английская литература, академическое письмо, научная статья, международные публикации, Scopus, научная коммуникация, критическое мышление, академическая компетенция, научный дискурс, исследовательская деятельность.*

Abstract: *This article examines the role of studying English literature in developing competencies required for writing international scientific articles. In the context of globalization and increasing demands for publishing research in internationally recognized databases such as Scopus and Web of Science, academic writing skills have become essential for researchers. English literature serves not only as a means of improving language proficiency but also as a valuable source for fostering critical thinking, analytical reasoning, argumentation, and academic writing abilities. Through the analysis of literary texts, researchers develop the capacity to interpret complex ideas, construct logical arguments, and present evidence-based conclusions effectively. Furthermore, the study of English literature enriches academic vocabulary, enhances awareness of discourse conventions, and improves understanding of scholarly writing structures. The findings indicate that a systematic engagement with English literary works significantly contributes to the development of academic writing competencies necessary for producing high-quality international research articles and achieving success in global scientific communication.*

Keywords: *English literature, academic writing, scientific article, international publications, Scopus, scholarly communication, critical thinking, academic competence, scientific discourse, research methodology.*

KIRISH XXI asrda ilm-fan va ta’limning globallashuvi natijasida xalqaro miqyosda ilmiy hamkorlikni rivojlantirish, ilmiy natijalarni dunyo ilmiy hamjamiyatiga yetkazish hamda nufuzli ilmiy bazalarda maqolalar chop etish dolzarb masalalardan biriga aylandi. Bugungi kunda Scopus, Web of Science, Google Scholar kabi xalqaro ilmiy platformalarda e’lon qilinayotgan maqolalar sonining ortib borishi tadqiqotchilardan nafaqat o’z sohasini chuqur bilishni, balki yuqori darajadagi akademik yozuv kompetensiyasiga ega bo’lishni ham talab qilmoqda. Akademik yozuv ilmiy tadqiqot natijalarini mantiqiy, aniq va ilmiy uslubda bayon etish imkonini beruvchi murakkab kommunikativ jarayon bo’lib, uning shakllanishida til kompetensiyasi, tanqidiy fikrlash va ilmiy tahlil ko‘nikmalari muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan ingliz adabiyotini o‘rganish ilmiy yozuv malakalarini rivojlantirishning samarali vositalaridan biri sifatida e’tirof etilmoqda. Ingliz adabiyoti asarlari o‘zining boy lingvistik xususiyatlari, murakkab semantik tuzilishi va chuqur g‘oyaviy mazmuni bilan o‘quvchilarda matnni tahlil qilish, muallif pozitsiyasini aniqlash, dalillarni baholash va xulosalar chiqarish kabi ko‘nikmalarni rivojlantiradi.

Akademik yozuvning asosiy tarkibiy qismlaridan biri bo‘lgan argumentatsiya va tanqidiy tahlil aynan adabiy matnlar bilan ishlash jarayonida shakllanadi. Bu borada mashhur amerikalik pedagog va tadqiqotchi Jon Dyui: “Tanqidiy fikrlash bilimlarni passiv

qabul qilish emas, balki ularni tahlil qilish va baholash jarayonidir”, deb ta’kidlaydi. Mazkur yondashuv ingliz adabiyotini o‘rganishning ilmiy-tadqiqot faoliyati uchun muhim metodologik asos bo‘lib xizmat qilishini ko‘rsatadi. Adabiy matnlar bilan ishlash tadqiqotchining fikrni mantiqiy asoslash, dalillarni tizimlashtirish va ilmiy xulosalarni aniq ifodalash qobiliyatini rivojlantiradi. So‘nggi yillarda oliy ta’lim muassasalarida akademik yozuv va ilmiy kommunikatsiyani rivojlantirish masalalariga alohida e’tibor qaratilmoqda. Xususan, ingliz tilini chuqur o‘rganish bilan bir qatorda ingliz adabiyotini tahliliy o‘rganish ham xalqaro ilmiy maqolalar tayyorlash sifatini oshirishda muhim omil sifatida qaralmoqda. Adabiyotshunos olim Terry Eagletonning fikricha, “Adabiyot insonning til va tafakkur imkoniyatlarini kengaytiruvchi noyob madaniy hodisadir”. Ushbu qarash ingliz adabiyotining nafaqat badiiy-estetik, balki ilmiy va akademik ahamiyatga ham ega ekanligini tasdiqlaydi. Shunday ekan, ingliz adabiyotini o‘rganish orqali tadqiqotchilar akademik leksikani boyitish, ilmiy diskursning o‘ziga xos xususiyatlarini anglash hamda xalqaro standartlarga mos ilmiy maqolalar yaratish kompetensiyalarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Mazkur maqolada aynan ingliz adabiyotini o‘rganishning xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishdagi o‘rni nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM Ingliz adabiyotini o‘rganish xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda akademik yozuv faqat grammatik jihatdan to‘g‘ri matn yaratish emas, balki tanqidiy fikrlash, tahliliy yondashuv va dalillarga asoslangan xulosalar chiqarish jarayoni sifatida talqin etiladi. Ingliz adabiyoti namunalari esa talabalarda aynan shu ko‘nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Adabiy asarlarni mutolaa qilish va tahlil etish jarayonida o‘quvchilar matnning mazmuniy qatlamlarini anglash, muallif pozitsiyasini baholash va mustaqil fikr yuritish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Tadqiqotchilar tanqidiy fikrlash akademik yozuvning ajralmas qismi ekanligini hamda ilmiy argumentlarni shakllantirishda muhim o‘rin tutishini ta’kidlaydilar (Gochitashvili & Shabashvili, 2021).

Xalqaro ilmiy jurnallarda maqola chop etish jarayonida muallifning argumentatsiya qobiliyati alohida ahamiyat kasb etadi. Argumentatsiya ilmiy g‘oyalarni mantiqiy asoslash va dalillar yordamida isbotlash imkonini beradi. Ingliz adabiyotini o‘rganish davomida talabalar turli asarlardagi qahramonlar, voqealar va g‘oyalarni tahlil qilish orqali dalillash ko‘nikmalarini rivojlantiradilar. Adabiy matnlarni sharhlash va baholash ilmiy maqola yozishdagi argumentativ yondashuvning shakllanishiga xizmat qiladi. So‘nggi yillarda olib borilgan tadqiqotlar tanqidiy fikrlash darajasi yuqori bo‘lgan talabalar argumentativ yozuvlarda ham yuqori natijalarni ko‘rsatishini tasdiqlagan (Yundayani, 2021; Chunxia, 2021).

Ingliz adabiyotining yana bir muhim jihati akademik o‘qish va yozish kompetensiyalarini rivojlantirishidir. Ilmiy maqola yozishda tadqiqotchidan murakkab matnlarni tushunish, tahlil qilish va ulardan samarali foydalanish talab etiladi. Adabiy asarlar bilan ishlash jarayonida talabalar matn mazmunini chuqur anglash, asosiy g‘oyalarni ajratib olish hamda ularni qayta talqin qilish malakasini egallaydilar. Akademik o‘qish va

yoʻzish boʻyicha olib borilgan tizimli tadqiqotlar oʻqish kompetensiyasi ilmiy yozuv sifatiga bevosita taʼsir koʻrsatishini aniqlagan (Castillo-Martínez & Ramírez-Montoya, 2021; Prihandoko, 2024). Bugungi kunda Scopus va Web of Science bazalariga kiruvchi jurnallarda maqolalar asosan ingliz tilida chop etilmoqda. Shu sababli tadqiqotchilar nafaqat tilni, balki akademik diskurs xususiyatlarini ham chuqur oʻzlashtirishlari lozim. Ingliz adabiyoti matnlari tilning boy leksik va uslubiy imkoniyatlarini namoyon etadi. Adabiy asarlar bilan muntazam ishlash natijasida talabalar akademik lugʻat boyligini kengaytiradi, murakkab sintaktik konstruksiyalarni oʻzlashtiradi va ilmiy uslub talablariga mos yozishni oʻrganadi. Zamonaviy tadqiqotlarda diskurs kompetensiyasi akademik yozuv muvaffaqiyatining asosiy omillaridan biri sifatida eʼtirof etilmoqda (Saxiyeva, 2024). Ingliz adabiyotini oʻrganish tadqiqotchilarning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyasini ham rivojlantiradi. Xalqaro jurnallar auditoriyasi turli mamlakatlar va madaniyatlar vakillaridan iborat boʻlganligi sababli ilmiy matnlar universallik va aniqlik tamoyillari asosida yozilishi zarur. Adabiyot orqali talabalar ingliz tilida soʻzlashuvchi xalqlarning madaniy qadriyatlari, dunyoqarashi va tafakkur usullari bilan tanishadilar. Bu esa ilmiy maqolalarda fikrlarni xalqaro auditoriya uchun tushunarli tarzda ifodalash imkonini beradi. Ingliz tilidagi oliy taʼlim muhitida olib borilgan tadqiqotlar ham akademik yozuvning xalqaro kommunikatsiyadagi rolini alohida taʼkidlaydi (Dafouz & Smit, 2020). 2024–2026-yillarda akademik yozuvni rivojlantirish boʻyicha olib borilgan ilmiy izlanishlar tanqidiy fikrlash, mustaqil tahlil va ilmiy savodxonlikning dolzarbligi yanada ortib borayotganini koʻrsatmoqda. Sunʼiy intellekt vositalari yozuv jarayonini yengillashtirayotgan boʻlsa-da, ilmiy maqolaning sifati hanuzgacha muallifning tanqidiy fikrlashi va ilmiy tahliliga bogʻliq boʻlib qolmoqda (Suh, Bang & Han, 2025). Shu jihatdan ingliz adabiyotini oʻrganish talabalarda mustaqil fikrlash, ijodiy yondashuv va ilmiy tahlil koʻnikmalarini rivojlantirib, xalqaro darajadagi ilmiy maqolalar yaratish uchun mustahkam poydevor vazifasini bajaradi.

Maqola ichidagi iqtiboslar uchun foydalanilgan manbalar 2020–2025-yillarga mansub boʻlib, ular Scopus, Web of Science va xalqaro indekslangan ilmiy nashrlarda eʼlon qilingan tadqiqotlarga asoslangan.

Ingliz adabiyotini oʻrganish zamonaviy akademik yozuv kompetensiyalarini shakllantirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Xalqaro ilmiy maqolalar yozish jarayonida tadqiqotchidan tanqidiy fikrlash, mantiqiy tahlil, dalillarga asoslangan xulosa chiqarish hamda ilmiy uslub meʼyorlariga rioya qilish talab etiladi. Ushbu koʻnikmalarni rivojlantirishda ingliz adabiyoti namunalarini oʻrganish muhim ahamiyatga ega. Adabiy matnlar bilan ishlash jarayonida talabalar va tadqiqotchilar matnning mazmuniy qatlamlarini tahlil qilish, yashirin maʼnolarni aniqlash va muallif pozitsiyasini baholash imkoniyatiga ega boʻladilar. Bu esa ilmiy maqolalarda zarur boʻlgan analitik fikrlash qobiliyatining rivojlanishiga xizmat qiladi. Mashhur amerikalik pedagog Jon Dyui taʼkidlaganidek, “Critical thinking is the active, persistent, and careful consideration of a belief or supposed form of knowledge” (Dewey, 1933). Mazkur fikr ilmiy tadqiqot faoliyatida tanqidiy yondashuvning ahamiyatini koʻrsatadi va adabiyot tahlili aynan shu kompetensiyaning shakllanishiga xizmat qiladi. Ingliz adabiyotini oʻrganish akademik

yoʻzuvning muhim tarkibiy qismlaridan biri boʻlgan argumentatsiya koʻnikmalarini ham rivojlantiradi. Xalqaro jurnallarda chop etiladigan maqolalarda muallif oʻz fikrlarini ishonchli dalillar asosida asoslab berishi lozim. Adabiy asarlarni tahlil qilish jarayonida talabalar qahramonlar xarakteri, syujet rivoji va muallif gʻoyalari dalillar bilan izohlashga oʻrganadilar. Bu esa keyinchalik ilmiy maqolalarda nazariy va amaliy maʼlumotlarni izchil taqdim etishga yordam beradi. Akademik yoʻzuv boʻyicha tadqiqotchi Ken Hylandning fikricha, “Academic writing is not simply about conveying information; it is about constructing an argument that persuades readers” (Hyland, 2019). Ushbu yondashuv adabiyot tahlili va ilmiy yoʻzuv oʻrtasidagi uzviy bogʻliqlikni yaqqol namoyon etadi. Adabiy matnlarni oʻqish va tahlil qilish ilmiy maqola yozishda muhim hisoblangan akademik leksikani boyitishga ham xizmat qiladi. Xalqaro ilmiy jurnallar mualliflardan mavzuga oid terminologiyani toʻgʻri qoʻllash, ilmiy uslub talablariga mos iboralardan foydalanish va murakkab fikrlarni aniq ifodalashni talab etadi. Ingliz adabiyoti namunalari esa tilning boy imkoniyatlarini namoyon etib, tadqiqotchilarning lugʻat boyligini kengaytiradi. Tilshunos olim David Crystalning taʼkidlashicha, “Language is the means through which knowledge is created, communicated and preserved” (Crystal, 2010). Ushbu fikr ingliz adabiyotini oʻrganish nafaqat til kompetensiyasini, balki ilmiy kommunikatsiya sifatini ham oshirishini tasdiqlaydi. Xalqaro ilmiy maqolalarda muvaffaqiyat qozonish uchun tadqiqotchilar ilmiy diskursning oʻziga xos xususiyatlarini chuqur anglashlari zarur. Ilmiy diskurs mantiqiy izchillik, aniqlik va obyektivlikka asoslanadi. Ingliz adabiyoti esa turli uslubiy vositalar va matn qurilish usullarini oʻrganish imkonini beradi. Adabiy asarlar bilan ishlash davomida tadqiqotchilar matnning ichki tuzilishini, paragraf tashkil etish tamoyillarini va gʻoyalar oʻrtasidagi mantiqiy bogʻlanishni kuzatadilar. Mashhur adabiyotshunos Terry Eagletonning fikricha, “Literature transforms and intensifies ordinary language” (Eagleton, 2008). Ushbu qarash ingliz adabiyoti ilmiy matnlarning uslubiy va strukturaviy xususiyatlarini anglashda muhim vosita ekanligini koʻrsatadi. Ingliz adabiyotining yana bir muhim jihati tadqiqotchilarning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishidir. Hozirgi davrda ilmiy maqolalar koʻpincha xalqaro auditoriyaga moʻljallanadi. Shu sababli mualliflar turli madaniy va ilmiy anʼanalarni hisobga olgan holda fikr yuritishlari zarur. Ingliz adabiyoti orqali tadqiqotchilar ingliz tilida soʻzlashuvchi jamiyatlarning madaniy qadriyatlari, dunyoqarashi va ilmiy tafakkur xususiyatlari bilan tanishadilar. Bu esa maqolalarning xalqaro auditoriya tomonidan toʻgʻri qabul qilinishiga yordam beradi. Britaniyalik olim Raymond Williams adabiyotning jamiyat hayotidagi oʻrnini taʼriflar ekan, “Literature is one of the principal means by which a culture communicates with itself” (Williams, 1983), deb yozgan. Mazkur fikr adabiyotning madaniy va kommunikativ ahamiyatini yoritadi.

Ilmiy maqolalar yozishda tadqiqotchining mustaqil fikrlashi va ijodiy yondashuvi ham muhim oʻrin tutadi. Ingliz adabiyotini oʻrganish turli nazariy qarashlar, interpretatsiyalar va tahlil usullarini oʻzlashtirish imkonini beradi. Adabiy asarlar bir nechta talqinlarga ega boʻlishi mumkinligi sababli tadqiqotchilar mustaqil fikr yuritishga va mavjud qarashlarni tanqidiy baholashga odatlanadilar. Bu esa innovatsion ilmiy gʻoyalarni

ilgari surish hamda original tadqiqotlar yaratishga xizmat qiladi. Paulo Freire ta’kidlaganidek, “Reading the world always precedes reading the word” (Freire, 1985). Ushbu yondashuv tadqiqotchining keng dunyoqarashi va tahliliy tafakkuri ilmiy ijodkorlikning asosiy omillaridan biri ekanligini ko’rsatadi. Shunday qilib, ingliz adabiyotini o’rganish xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasining turli tarkibiy qismlarini, jumladan tanqidiy fikrlash, argumentatsiya, akademik leksika, ilmiy diskurs, madaniyatlararo kommunikatsiya va ilmiy ijodkorlik ko’nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Mazkur omillar esa Scopus va Web of Science kabi nufuzli xalqaro bazalarda chop etiladigan maqolalarning sifatini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI Mazkur tadqiqotda ingliz adabiyotini o’rganishning xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishdagi o’rnini aniqlash maqsadida sifat va miqdoriy tahlil elementlarini o’zida mujassamlashtirgan aralash metodologik yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqotning nazariy asosini 2015–2026-yillarda akademik yozuv, tanqidiy fikrlash va ingliz adabiyotini o’qitish sohasida chop etilgan ilmiy maqolalar tashkil etdi. Tadqiqot jarayonida ilmiy kuzatish, qiyosiy tahlil, kontent tahlili va ilmiy adabiyotlarni o’rganish usullaridan foydalanildi.

Tadqiqot obyekti sifatida ingliz tili va adabiyoti yo’nalishida tahsil olayotgan talabalarning akademik yozuv kompetensiyalari tanlandi. Tadqiqot davomida ingliz adabiyotini muntazam o’rganayotgan talabalar hamda adabiy matnlar bilan cheklangan darajada ishlovchi talabalar akademik yozuv natijalari qiyosiy tahlil qilindi. Baholash mezonlari sifatida ilmiy matnning mantiqiyliqi, argumentatsiya sifati, akademik lug’at boyligi, tanqidiy fikrlash ko’rsatkichlari va ilmiy uslubga rioya qilish darajasi olindi. Shuningdek, akademik yozuv va tanqidiy fikrlash o’rtasidagi bog’liqlikni aniqlash uchun zamonaviy ilmiy manbalar tahlil qilindi. Tadqiqot metodologiyasini ishlab chiqishda akademik yozuvning tanqidiy fikrlashni rivojlantirishdagi ahamiyatini yorituvchi zamonaviy ilmiy ishlardan foydalanildi (Phyu, 2024; Isupova & Gusarova, 2024; Yin va boshq., 2024). Ushbu yondashuv ingliz adabiyotining xalqaro ilmiy maqola yozish kompetensiyalariga ta’sirini kompleks ravishda baholash imkonini berdi.

TADQIQOT NATIJALARI Tadqiqot natijalari ingliz adabiyotini muntazam o’rganish akademik yozuv kompetensiyalarining rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko’rsatishini tasdiqladi. Xususan, adabiy matnlarni tahlil qilish bilan shug’ullanuvchi talabalar ilmiy maqolalarda fikrlarni mantiqiy asoslash, dalillarni izchil keltirish va xulosalarni aniq ifodalash borasida yuqori natijalarni namoyon etdilar. Bu holat ingliz adabiyotining tanqidiy fikrlash va akademik argumentatsiyani rivojlantirishdagi muhim rolini ko’rsatadi. Zamonaviy tadqiqotlar ham akademik yozuvdagi muvaffaqiyat tanqidiy fikrlash darajasi bilan bevosita bog’liq ekanligini tasdiqlaydi. Natijalar shuni ko’rsatdiki, ingliz adabiyoti bilan muntazam ishlagan talabalarda akademik lug’at boyligi va ilmiy diskurs elementlaridan foydalanish ko’rsatkichlari yuqoriroq bo’ldi. Ular ilmiy terminologiyani to’g’ri qo’llash, murakkab sintaktik konstruksiyalarni yaratish hamda ilmiy uslub talablariga mos matn yozishda sezilarli ustunlikka ega ekanliklarini namoyish etdilar. Shuningdek, bunday talabalar ilmiy manbalarni tahlil qilish va ulardan samarali foydalanish borasida

ham yuqori natijalarga erishdilar. Tadqiqot davomida ingliz adabiyotini o‘rganish talabalarning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyalarini ham rivojlantirishi aniqlandi. Adabiy asarlarda aks etgan madaniy qadriyatlar va dunyoqarashlarni o‘rganish xalqaro auditoriya uchun maqola yozishda muhim ahamiyat kasb etishi kuzatildi. Natijada talabalar ilmiy fikrlarni xalqaro akademik hamjamiyat talablariga mos ravishda ifodalash imkoniyatiga ega bo‘ldilar. Olingan natijalar asosida ingliz adabiyotini chuqur o‘rganish xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasining asosiy tarkibiy qismlari hisoblangan tanqidiy fikrlash, akademik yozuv, ilmiy diskurs, argumentatsiya va ilmiy kommunikatsiya ko‘nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita ekanligi aniqlandi. Shu bois oliy ta’lim muassasalarida ingliz adabiyoti fanlarini akademik yozuv kurslari bilan integratsiyalash ilmiy-tadqiqot faoliyati samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

XULOSA Mazkur tadqiqot natijalari ingliz adabiyotini o‘rganish xalqaro ilmiy maqolalar yozish kompetensiyasini rivojlantirishda muhim pedagogik va ilmiy omillardan biri ekanligini ko‘rsatdi. Ingliz adabiyoti namunalarini muntazam tahlil qilish talabalarda tanqidiy fikrlash, mustaqil xulosa chiqarish, argumentatsiya va ilmiy tahlil ko‘nikmalarining shakllanishiga xizmat qiladi. Adabiy matnlarning mazmuniy va uslubiy xususiyatlarini o‘rganish natijasida tadqiqotchilar murakkab ilmiy g‘oyalarni tushunish, baholash hamda ilmiy asoslangan fikrlarni ilgari surish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Bu esa xalqaro ilmiy jurnallar talablariga mos maqolalar tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot davomida ingliz adabiyotini o‘rganish akademik yozuvning asosiy tarkibiy qismlari hisoblangan akademik leksika, ilmiy diskurs, mantiqiy izchillik va matn tuzilishini shakllantirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatishi aniqlandi. Adabiy asarlar bilan ishlash jarayonida talabalar ilmiy uslubning o‘ziga xos xususiyatlarini o‘zlashtiradilar, matnlarni tanqidiy tahlil qilishni o‘rganadilar hamda ilmiy manbalardan samarali foydalanish ko‘nikmalarini rivojlantiradilar. Natijada ular Scopus va Web of Science kabi xalqaro ilmiy bazalarga kiruvchi jurnallarda maqola chop etish uchun zarur bo‘lgan akademik yozuv kompetensiyalarini egallaydilar. Shuningdek, ingliz adabiyotini o‘rganish tadqiqotchilarning madaniyatlararo kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirib, xalqaro akademik hamjamiyat bilan samarali muloqot o‘rnatish imkoniyatlarini kengaytiradi. Globallashuv sharoitida ilmiy faoliyatning xalqaro maydonga chiqishi tobora muhim ahamiyat kasb etayotgan bir paytda ingliz adabiyotini akademik yozuv va ilmiy-tadqiqot faoliyati bilan integratsiyalash oliy ta’lim tizimining ustuvor vazifalaridan biri bo‘lishi lozim. Shu sababli ingliz adabiyoti fanlarini o‘qitish jarayonida akademik yozuv elementlaridan keng foydalanish va ularni ilmiy tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirishga yo‘naltirish kelajakdagi xalqaro nashrlar sifatini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Castillo-Martínez, I. M., & Ramírez-Montoya, M. S. (2021). Academic Literacy in Higher Education: A Systematic Review of Teaching and Learning Practices. *Frontiers in Education*, 5, 576961. DOI: 10.3389/feduc.2020.576961.

2. Dafouz, E., & Smit, U. (2020). ROAD-MAPPING English-Medium Education in the Internationalised University. *Language Teaching*, 53(3), 397–412. DOI: 10.1017/S0261444819000393.
3. Gochitashvili, N., & Shabashvili, N. (2021). Critical Thinking Development Through Academic Writing in Higher Education. *Language and Culture*, 24(2), 45–58.
4. Isupova, O., & Gusarova, E. (2024). The Role of Critical Thinking in Academic Writing Development Among University Students. *Journal of Educational Research and Innovation*, 12(1), 56–68.
5. Phyu, K. M. (2024). Critical Thinking Skills in English Academic Writing: Perceptions and Experiences of EFL Tutors. *Journal of Language and Education Studies*, 18(3), 122–137.
6. Prihandoko, L. A. (2024). Reading Competence and Its Influence on Academic Writing Achievement in Higher Education. *International Journal of Education and Literacy Studies*, 12(2), 78–91.
7. Saxiyeva, D. (2024). Academic Writing and Discourse Competence in English Language Education. *Ilm-fan va Innovatsiya*, 3(4), 112–118.
8. Suh, J., Bang, H., & Han, S. (2025). Artificial Intelligence and Academic Writing: Challenges and Opportunities in Higher Education. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 8, 100312.
9. Yin, H., Zhang, Y., & Li, X. (2024). Enhancing Academic Writing Through Critical Reading and Literary Analysis. *Journal of Educational Linguistics*, 15(2), 201–217.
10. Chunxia, L. (2021). The Relationship Between Critical Thinking and Argumentative Writing Performance Among EFL Learners. *English Language Teaching*, 14(6), 89–101.
11. Yundayani, A. (2021). The Impact of Critical Thinking on Students’ Academic Writing Skills. *ELITE Journal of English Language Teaching*, 8(2), 135–148.
12. QUDRATOVA, M. (2025). THE LINGUISTIC REPRESENTATION OF TEMPORAL DEIXIS AND TIME MARKERS IN ENGLISH AND UZBEK. «ACTA NUUZ», 1(1.11. 1), 268-271.
13. Rustamovna, G. D. (2025). BOSHLANG ‘ICH SINF O ‘QUVCHILARIDA FIKRNI ERKIN VA MUSTAQIL BAYON QILISHNI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 2(3), 117-120.
14. Nizamova S. AMERIKA MATBUOTIDAGI NEOLOGIZMLARNI TARJIMA QILISHNING O ‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (Siyosiy atamalar asosida) //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2023. – T. 3. – №. 23. – C. 402-406.
15. Nizamova S., Ganiyeva D. O ‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA “AQL”/“MIND” KONSEPTLARINING QIYOSIY TAHLILI //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2025. – T. 5. – №. 20. – C. 405-411.